

شرائط اشترا :

استانبول و طبره ایچون سنه لکی پوسته
اجرتیه برابر ۲۰ غروشددر .

ممالک اجنبیه ایچون پوسته اجرتیه برابر
۶ فرانقددر .

آبونه واعلان بدلی پیشین کوند رملیدر .
صحائفی بالجمله ارباب قله آچقددر .

هرالی قلم طوتان یازه بیلیر .

اداره خانه سی : باب عالی جاده سنده ۴۰ نومرولی
« معلومات » مطبعه سیدر .

ایرتیکا

ادبیات، فنون عسکریه، بحریه، تاریخ، تجارت،
زراعت، صنایع، معارف، امور نافع و اکنجه لی
فقراتدن باحث مصور جریده در .

هر نوع خصوصیات ایچون غزته ناک مدیر مسؤلی
عطوفتلو محمد طاهر بک افندی حضرتلرینه
مراجعت اولنور .

JOURNAL ILLUSTRÉ
IRTIKA

BUREAUX :

Imprimerie Tahir Bey
40, Rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

نسخه سی ۱۰ پاره

هفته ده بردفعه جمعه کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانلی غزته سیدر

نسخه سی ۱۰ پاره

دیمك كه بوقدر كوزنوری، آیین تری دوكره
وجوده كتیردیكمز آثار - كه هب محصل
فكرمز، زاده طبیعتمزد - هر كسك جانی
صیقمه دن بشقه برشیته یارامیور. شو حالده
یا بر شعر دن بکله نیلن غایه ابدای تعقیب
ایتملی یز، یا تخلدات ادبیه اصحابی تقلید.

[۲] آثار منظومه یگونه نسبتله منشور
یازیلرمن يك جزئی قالیور. دیمك كه،
برچوغمزك نژدن زیاده شعره استعداد
فطرییی وار. بوكا بر دییه جكمز یوق. فقط؛
شوراسنی ده اونو تمایلم: بز منظومه وجوده
كتیرمكمی ایستیورز، شعر سویلمكمی؟
اگر شعر سویلمك هوسنده ایسهك چوق
یاكشمز وار. شعر بویله دكل. بویله
ایسه ماهیت شعره بیكانه یز. شعرك مزایای
مکنوزه سنه آزچوق وقوف پیدا ایدلش
اولسه ایدی زواها ابداع آره صره لقای
نثرمنزده ده کولومسه ملی ایدی، منشور شعرلری
سوه سوه او قومالی ایدك. سویلمسه سویلمه

عادتا كه نه لشمش بر منظومه وجوده كتیرمك
ایچین بوقدر فائده سنز كلفقلر اختیار
ایدیورزده حسیات روحی اوقشایه حق
بر شعر تر سویلمكده، یازمقده یچین آثار
تردد كوستریورز؟ نظمله شعر آره سنده
نه قدر فرق وار. هله بعض معنیدار
منظومه لرمزده وژنسلك، قافیه سنزلك
كی شائبه لره آزدكل. واقعا موزون، مقفی
اولانلری ده بولونیور. فقط؛ هانكیسنده
روح معنی آرایه جغز؟ هانكیسندن برشمه
ذوق آله جغز؟ دیمك كه، آثاره منظومه مزدن
برچوغمز نظمده اوله میور. بولرنه دییه لم؟
شواثر نظم اوله ماز نثر، شعرده دكل. بویله
سوزلر خنده استهزایی دعوت ایله مز می؟
اعتقاد مزجه بوكی اثر لرو وجوده كتیر یله جكنه
حسیات روحی اوقشایه حق بر نثر یازیلسه
- استفادۀ ادبیه نقطه نظر ندن - ده معقول
بر سعی جدی، ده مقبول بر خدمت نتیجه

پذیر كوستریامش اوله حق. منشور بر
شعریازمقده يك قولای دكل.

[۳] بر اثر ك عنوانی ایله موضوعی
آره سنده بر مناسبت بولونه حق؛ موضوعه
كوره بر اسلوب افاده انتخاب ایدیله جك.
بودقیقه نك هراثرده وجودی الزم. حال بوكه
بورالری دوشونولیور. [مصور ارتقا] مز
مصاحبه ادبیه سنده بو نقطه نظر دن قارئینه
معلومات مجمله ویردی. تكرارینه لزوم
كورمیورز. بالكر شونی عرض ایتك ایستیورز
كه نو هوسان تحریر براردها چالشمغه محتاجدر.
اوله ایسه آثار منظومه و منشوره مز می
اصلاحه غیرت ایدلم، ارباب وفوفك هیچ
اولمازسه نصاب قلمیسنی دیکلیه لم. شعر مز می،
نثر مز می بوحاله كتیرن شیر نه در دییه جكر
دگلی؟

امین اوله كم، یازی یازانلرمنك یكدیكرینه

قارشى بيوك، كچوك بر اثر تاسامح كوسترملر ندن
بشقه برشى دكلدر.

قبریسلی: محمد حلمی

مصاحبه ادبیه

— ۶ —

مصاحبه سابقه مزده شمیدی آثار ادبیه ده
عنوانلر ایله موضوعلر آره سنده كی عدم
توافق دن بحث اولنشدی. بومصاحبه مزده ده
اسلوب تحریر ده دائر بر قاق سوز سویلیه لم:
آثار ادبیه منك قسم اعظمی یازیلشده
یكنسق كوریلیور. اوت، عین اسلوبده.
عین سیاقده اجاله قلم ایدیلیور. بویله
ای می یا؟ ظن ایتیم...

اره صره اسلوبك لونفی تبدیل ایتلی.

(ارتقا) نك تفرقه سی (۱۷)

ایدیور

محرری: احمد ربی

آبر؛ روح دن صادر اولان بوفلسفه غرامی
بیوك بر تأثرله اوقودی و:
— بلانش: دیدی. نه قدر طوغری
حسن ایدیورسك!
— احتمال، آبر! فقط قلم بویله
طویور. قلمده آنك حسیاتی تشریحه
چالیشیور. بن؛ سنی محبتك شو معناسیله
سودم. عشقی، شو نزه صورته حسن
ایتم. نتیجه حسیاتی الله کی کاغده یازدم.
کاغدی بیتیردیکی زمان كوزلرینی،
بلانشك اعماق روحنه قدر نفوذ ایدن
غرامیز نظرلرینی اووجه دلآزانك ملاحظ
بی نظیرینه قارشى عطف ایتدی. وبویوش
باقیشی طاتلی بر تبسم تعقیب ایتدی. بلانش؛
اك بلیغ بر خطاب قدر مؤثر اولان بونظرلرك
آلنده تتره دی. آلبرك بونظرلرله كندیسنه
نصل بروناق عشقی تشریح ایتدیكى وبو
کاغده کی یازیلرك روح رقیقته نصل لاتیناهی
عشق حظوظاتی تولید ایلدیكى آکلا یور.
فقط اوکا تشكر ایچون لساننده قوت بوله.
میوردی! هیجانی تسکین ایچون الینی
سینین سنیه سنك اوزرینه قوبدی و:
— آبر؛ بدیدی. اك حقیقی عشق

— فقط بن سزه عشقی تشریح ایتدم
بلانش!...
— خیر؛ آبر؛ خیر؛ قلبكده مكنوز
اولان راز سودایی سن سویلیه مدك. قلبكده
برابر لسانكده تتره دی.
— بلانش!...
— اوت؛ لسانك بو اعترافه مقتدر
اوله مدی... نهایت روحك دن فیضان ایدن
كانون غرامك سوزش تحملاف ساسی سنی
خبرك یوق ایكن تفسیر عشقه مجبور ایتدی.
— نهایت دیمك؛ سویلم. بلانش!...
سویلك، اعتراف ایتك... فقط اختیاركله
دكل...
— بو؛ عشق صافرك مكنیته دلیل
دگلی؛ كوزلم؟
— اوت!... بوكا متشكرم...
— او حالده بر بریمزی شومائی کاغده
تشریح ایتدیكك عشقك بتون معناسیله
سویورز.
— الی الابدده سوه جكر!
شو كاغذك قرائتی اوزرینه آچیلان
بوماجرای سودا، ینه بر تاملین صمیمی ایله
نهایت بولدی.
بلانش؛ صدای صباحت ریزیه:
— آبر؛ بواقشام بزده قاله جقسك،
دها بشقه تاریخی اوقویه جغ، همده شو
کتابلریمی دوزه لتك ایچون بكا یازدیم ایدم.
جكسك، دیدی.
بوتكلیف؛ برخسته ویریلن وعدشفا
کی آلبرك كوزلرنده سوینج یاشلری پیدا
ایتدی.

بر حسن طبیعتك اثر بدیی اولدینی
ایلك نظرده آكلاشیلان مطالعاه خانه نك
بركوشه سنده یانان صوبانك اوكنده، یكد.
یكرینه یقین ایکی قولتوق اوزرینه شو ایکی
سودازده اوطوره شلر. كندی كندیلرینه
قلبلرینك مناقب غرامی دیکله یورلردی.
جفیف خفیف جیتیردایان اودونلرك
لطیف شماتی بودرین سكوتی اخلاص ایدیور.
لامبه نك پنه آباژور ندن انعكاس ایله بن ضیا
بویایکی وجه وسیمی آتشین نورلره غرق
ایدیوردی.
آبر؛ اوزون بر شپق سودادن صوكره:
— بلانش، هانی كتابلری دوزلته.
جكذك. دیدی. كوزل ملك؛ آتیلدینی اعماق
تفكر دن برنبره كندی قورتاره مدی. آلبرك
تكرر ایدن سؤالی آنی جوابه مجبور ایتش:
— شمدی، كوزلم! دیمشدی.
بلانشك دماغی قدر پریشان اولان
كتابلری برربر تنظیمه باشلا دیلر. بو خدمت
بر ساعت قدر ایکی كنجی یوردی. خدمتجنك
كتیردیکی جیقولاتالی سودی ایچمك ایچون
ینه اسکی رلرینه اوطورو یلر. آلبر كندیسنی
بیوك بر بهاج وسرور ایچنده یولیوردی.
بوصورتله كذارش حیات كندیسنه بك سعادت
آور كنیور. تقدیر ایچون دماغنده كی قوتی
شو آنده هر زمانك دن زیاده حسن ایدیوردی.
— بلانش. دیدی — یازیلر یكزی
شویوكسه لن قیغلملرك قارشوشونده، انلرك
روح فرا الحانی آراسنده اوقوق ایستیورم.
بولطفه منی مظهر قیله جقمسیك!...
— آبر؛ سن یازیلریمی دكل، كندی
روحكی اوقویه جقسك. چونكه اوراده

سنك نزه قلبك، عشقك تشریح خانه
چالشم... ظن ایدیورمكه بوكده موفق
اولم... زیرا قلب برشیثی حسن ایدرسه
لسان آنی تفسیرده كوچلك چكمز آلبر!...
— عجب تشریح ایتدیكك اوقلبده سنك
ایچون دوکیلن یاشلری ده كوره بیلدیكى،
بلانش!
— اوت كوزلم؛ بكا اتحاف ایتدیكك
اونخیلر دن نزه بر بوكه تاپدم، ایشته شمدی
ینه سزه تقدیم ایدیورم؛ دیدی و پنه
قوردلالی كاغدمتنی آله رق قوچاغنه راقدی.
آبر؛ لرزان اللریله بوكوزل باغی
چوزدی. اولجه اوقومش اولدینی ایلك
كاغدی تعقیب ایدن ایكنجی پارچه بی آردی
صاف ناصیه سنی آجدی، اوقومغه باشلا دی
بوكاغد «فقیر چوبان!». سرلوحه سیله
تزین ایدلش، حیات راعیانك، بوساده
بوصاف ساحه نك اك رقیق، اك وجد آور
نقطه لری تشریح ایدلشدی. بلانش؛ اوراده
دیوردی كه:
«چوبان؛ طبیعتك عاشقی در. بتون
زمانی طبیعتك اك بدیع الواحی، كوزل
قوزوجقلرینك اك روحقز الحانی آراسنده
كچیر. وسیع بروادینك چنزار بر ساحه نك
لطاقی آنی مجلوب قیلار. اقشامك، لطیف
برتابلوسنی، فجرك نشاط آور برلوحه سنی
بتون صافیت روحیله، مادیاتك یورجی،
اوزوجی آلامدن آزاده اوله رق تماشا ایلر.
انك قلبی، مناظر بذیعك بر مكنس
لطاقی در. نزه باقسه بیك درلو علویات
كندیسنه سلام ویرره روحك انیسى بوكوزل
مناظر، بوسوملی قوزیلر در. مابعدی وار

فونیکس

طابور داخلنده
بلوڪ وظائفي

بلوڪ ملو پلانسی

قطعات جسمیه مربوط بولونان برطابور
قوماندانی قاعده « طابور یارین صباح سا.
عت... ده فلان ویافلان نظامده، فلان محله
یورویشه حاضر بولنه جقدر. بیوک آغراق
فلان محله الخ... طرزنده برامرویره بیلیر.
اگر طابور طویلی بولونیورسه، مواد سائرهی
شفاهاً امراید.

طابور قوماندانی بوامری ویردکن
صکره بلوڪ قوماندانی ده طابور امرینه نظراً
آئیده کی امری ویرر: « بلوڪ یارین صباح
ایرکنندن ساعت... ده فلان محله بولنه جق.»
شاید بلوڪ کافه اقسامه هب بریرده
بولونیورسه، اوزمان امر شو صورتله ویریلیر:
«بلوڪ یارین صباح ایرکنندن ساعت... ده
کویک شرق مخرچندن ب طریقله ق موقته
کیده جک. بلوڪ مفرز بولنان قسملری بلوکه
فلان وفلان محله ده التحاق ایده جکدرده.»
بلوڪ انشای حرکتده قطع ایده جکی
مسافهی حساب اتمک لازمکلیدی زمان،
کوچوک موله لرده داخل اولدیغی حالده،
کیلومتره باشنه ۱۵ دقیقه حساب ایتلیدر.
برنفرک اوزرنده بولونان مجموع اشیانک
تقلاتی ۲۶ کیلو غرامدر. بناء علیه رتب
مختلفه ده بولونان ضابطانک، افرادک بوکئی ده
ایجابنده نظر دفته آلملری اقتضا ایدر.

نفرک اوج کونلک یدک تعییناتندن فضله
اوله رق کریدن ارزاق وسائر اخذی انحق
فوق العاده بر لزوم ویا تقصان اوزرینه اوله بیلیر.
بوا یسه عاشیه مأمور اولان قطعه قوماندانک
— که اوده طابور قوماندانلریله مستقل مفرزه
قوماندانلرندن عبارتدر — امر مخصوصی ایله
اخذ ویا اکمال ایدیلیر. ماذون ضابطان یالکر
برکونلک تعیینک صرفه مساعد ایده بیلیرلر.
ایسه ده بونی درحال مافوق قوماندانه اخبار
ایتلیدرلر. ده زباده صرفیات ایچون مافوق
قوماندندان امر آلمق لازمدر. فقط افرادک
مخاربه جه اولان درجه قابلیتده عائد خصوصیات
بوندن صرف نظر ایدلمستی ده ایجاب ایدر.
بناء علیه یدک تعیینانک صرف واسطه
ایدلمه مسنه هر درلو وسائط ایله صوک درجه
دقت واعتنا اتمک هر رضابطک جمله وظا
تقدیردر. بونک ایچون ده ضابطان افرادی
صیق صیق یوقلمه ایده رک افرادک یدک تعییناتی

تعریض ایتش؛ نه باس وار ۱. [چیرنقی،
غیجقلامق خیر بالامق...] لفظلری موقعنده
قوللانیلیرسه بک کوزل! .. بر دیه جکمز
قالماز. لکن بوکئی کله رک موقع استعماللری
بیلمک ده عمیق مطالعه و تتبعه محتاج اولدیغی
اونوتمایلم. یوقسه هر قلمه صایلان نورسیده،
هراوج بش منظومه یازان متشاعر بونلرک
حسن استعمالده چو ووق کوجالک چکر.
بو خصوصده کی تفصیلاتمزی بشقه بر مصاحبه
براقلم. کله لم صده:

§
(برزارع) دنیه مز. قاعده (برزارع)
یا خود (برزارع تکرار) دیلی. (کنار مادر) ده
معنیدارد. (آغوش مادر) دنیه جک
اولسه شعرك وزننه خلل کلیر. بونی لسان
شعر واقف اولانلر نجویز ایتزلر.
(سکون دائم) ترکیبی یا کلدشدر؛ (سکونت
دائم) دیلی.

(سوز شتر) اوله ماز (سوزشین تر)
یازیلمالی. (حسن لامعه) ترکیبی ده غلطدر.
(حسن تابان، حسن منور، حسن ضیاء) کی
ترکیبلر دن بری خاطره کیوری؛ (نوی لامعه)
ترکیبی قولانمده نه مجبوریت وار؛ (محرور،
نخموم، مسهوف...) کی کله رک ده استعماللری
قاعده عربیه خلافده در. (هوسات)
دنیه میه جک. (هوس) فارسیدر جمعی بویله
اوله ماز. هر نسله غلط مشهور صره سنه
کچمش. قبولده مجبوریت کوریلیدور.
(ناتمیت) یا کلدشدر. فارسی برکله مک آخرینه
(یت) مصیدر علامتی علاوه اولتورمی
هیچ! ..

بوکئی خطالردن آزاده اولمق؛ فارسی،
عربی، ترکی قواعدینی بیلمک توقف ایدر.
فارسی، عربیک شعر و ادبیات ایچون درجه
لزمی اکلاشیلیور دکلی یا؛ آه! قواعد
شناسلق! ..

برده عاشقانه یازیلان اثرلرده (عزیزم)،
لره جوق تصادف اولتور. (میرم، انیس روح،
ملهم شهرم...) کی خطابلر کوریلیدور.
بونلر خوشه کیتیمور. لسان ادبه ده هیچ
یاراشماز طن ایدرم.

بیزه جکی: نامق اکرم

طرز تحریری دیکشدر می. آهنگ افاده
باشقه باشقه رونقلر، رنگارنگ ایجه لکله،
کوزل لکله ویرمی. یازیلان شیلر
— منظوم، منشور — هر وقت برکسوده
عرض دیدار ایدر، هر دفعه عین شکله
نظره چارپارسه خوشه کیدرمی؟ ..
قارئنه ذوق مطالعه ویررمی؟ اصلاً! ..
بلکه موجب کلال اولور. هیچ شبهه یوق که
اوصانچ کتیرر. دکل عین اسلوبک، حتی
برائده عین کلماتک تکراری بیله مطالعلری
اوزر، بیقیدرر. اثرک زمینی کوزل اولسه.
بیله بوشایه تکراردن طولانی حسه، روحه
شوق طری سریان ایدمه مز. بونی ارباب
ذوق سلیم بأی حال تسلیم ایدر اعتقادنده
مثلاً: برهوسکار تحریر: [اصلی] نک درد
شوق عشقندن: (کرم) اولدم، (کرم) کی یانارم
کی اضحوکله، عجوبه لزه املای صحیف
ایتسه بونی کیم اوقور؛ اوقونسه بیله
بوسفطه لردن نه لذت حس اولتور؛ هیچ! ..

[کوسمه یارم، باریشهلم هب قباحت
بنده در. [کی عاشق عمرمسی برچوق
غزللرده کوریلیدور. آراق بویله غزللری
اوقویوبده ذوق آلانه عشق اولسون! ..
غزللرالق زمانی کجی ظن ایدرم بوندن
برقاچ سنه اوللرینه کلنجهیه قدر اده صره
حکیمانه غزلیات یازلش... بونلر کوزل.
علوی. شوق ولتله اوقونور. لکن اوله
غزللری سویله مک ده بیوک بر اقتدار واستمداده
متوقف. شمدیکی یازانلر مزده هانی او
اقتدار؛ نزهده او ثروت فکر و خیال! ..

§
مادامک او قدرت و قابلیت مفقود.
مادامک اوله شعرلر سویله میه جکمز..
او حالده یاوه کولنی بر اقلیم. هر زبده دازلقدن
وازیکنیم. حسی، نوظر نشیده لر یازمغه
چالیشلم. ده ایا اولمازخی؛ ..

له الحمد هر شیده بر اثر تون ترقی برچهره،
رنگین کورنیورز؛ ادبیاتمزه ده باشقه بر سیای
دلارا، باشقه بر طرز ذیلر بر کورمش اولمایلمی؟
متفمن، معلوماتی شاعرلر مزک، محترم
ادیبلر مزک طرز بدیع دانشمنلری تعقیب
ایدهلم! خالصیا، صفوی ضیاء، احمد
حکمت بک افسیدلرک اسلوب مرغوب
مزینلری، — حسن صورتله — تقلید
ایده جک اولورسقی... بزم ایچون نه قدر
ایواولور! .. نه قدر استفاده ایدرم! ..

مثلاً: خالد صابک افندی (قامیچیلوم)
تعییری قوللایم. برده موقعنده حسن
استعمال ایتش اولورسقی نه اعلی! هیچ
اعتراض کونورورخی؛ خار... فقط اوله دن
بر طفل ادب؛ بوتیمیری اکلا یاماشدم
—

صرف ایدوب ایتدکربنه دقت ایتلیدر
(خدمات سفریه نظامنامه هایونی، ماده ۳۵۰).
برنفرک اوزرنده بولونه جق جیبخانه
فشنکلیکده ۹۰؛ چانطه ده ۳۰؛ مجموعی ۱۲۰
فشنکدر، که ثقات مجموعه سی ۴ کیلو غرامدر.
بلوڪ جیبخانه سنی ایلک اوکجه کنیدیسنه
تخصیص اولونان جیبخانه عربیه ویا مکار یسندن
اکال ایدر. جیبخانه عربیه ویا مکار یسندن
اخذایدلمش اولان جیبخانه مک تجدید واکمال
طابور قوماندانه عائددر (خدمات سفریه
نظامنامه هایونی، ماده ۳۸۸).

آغراقلر. — بلوڪ آغراقی طابور
داخلنده در. طابورک آغراقی ده بروجه آئیدر:
کوچوک آغراق: اجزای طیه و تسکره.
لرک ثله ۲، جیبخانه نقانه ۱۶، قازمه کورک
نقله ۴ یوک حیوانی ایله ۸ سقا حیوانندن
مرکبدر.

بیوک آغراق: یمویه جک نقله، ۳؛
طابور ضابطانک اشیانک نقله مخصوص
اولمق اوزره ۱۲ یوک حیوانندن عبارتدر
(خدمات سفریه نظامنامه هایونی، ماده ۳۲۷).
بونلردن کوچوک آغراق قطعه محاربه ده
بیوک آغراق ده قوناق وارد وکاهده لازمدر.
بیوک آغراقلر اکثریا فرقه جه برلشدر یابوب
برضابطک تحت قوماندانه سنده ویا بجای تقدیرنده
مناسب بر محافظه برابر عائد اولدیغی یورویش
قولنک ۲؛ ۴ کیلومتره کریسنه (کری یوریشلرده
قولنک ایلر یسنده) و قطعه لرینک یول قولی
صره سنجه حرکت ایدر. یورویش ویا محاربه نک
ختامنده احوال مساعده ایتدکجه بیوک آغراقلر
منسوب اولدقلری قطعه لرک نرذینه کوندر لملیدر
(خدمات سفریه نظامنامه هایونی، ماده ۳۲۶).

یومیه بیوک آغراقده کی ارزاق حربیه
ویا مکار یسندن انسان ارزاق، قابل اولدیغی
مدتجه درحال اکمال ایدلمی؛ قطعات عسکریه
کریسنده سوق ایدیلن قیون و صغرلر مدت
مدیده عسکرله حرکت ایدر سه قیمت و ثقلت
اصلیه لریتی غائب ایده جک لردن پییدر
کسیلوب هوانک صیجاق ویا صقوق اولدیغنه
نظراً کسینلکدن ۱۲ ویا ۲۴ ساعت صکره
عسکره توزیع ایدلمی و ممکن اولدیغی تقدیرده
قاورمه یاپدیریلوب نقلی تسهیل و طیانستی
ترتید ایتلمیدر.

ارزاق عربیه ویا مکار یسنده نظارت، طابورلر
قوماندانه عائددر.

سفر بر خالنده بولونان قطعات عسکریه نک
برکونلک لحم استحقاقلرینه نظر آبر بلوکه
برضغیرک ۱ دی ویا ۲۴ قویون کافیدر
(خدمات سفریه نظامنامه هایونی، ماده ۳۵۲).

مذیل مستقول: محمد طاهر